

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

Titulació acadèmica		Batxillerat /Grau en Història de l'Església, Arqueologia i Arts cristianes					
Titulació oficial		Baccalaureatus in Historia, Archaeologia et Artibus Christianis: equivalent al títol universitari oficial de Graduat [BOE 22/04/2015]					
Assignatura		1G2012 – 1CP008 HISTÒRIA DE L'ART CRISTIÀ MEDIEVAL					
Any	2021-22	Curs	Primer / Curs Pont	Valor lectiu	6 ECTS		
Període lectiu	Segon semestre		Hores setmanals	2	Cicle	Primer	
Professor/a	Dr. Marc Sureda			Llengua	Català		

Descripció/Justificació

El curs té com a objectiu una aproximació a les més importants manifestacions artístiques d'Europa vinculades al Cristianisme entre el segle IX i XV. En aquest marc temporal es configuren realitats històriques importants per a la formació d'Europa i de les diferents entitats nacionals. El patrimoni que es conserva d'aquest període és essencialment de caire religiós, tant en tota l'extensió geogràfica proposada com a Catalunya. Es proposa una aproximació als béns més significatius tot estudiant-los específicament en funció de la seva realitat vinculada als continguts de tipus espiritual.

Requisits i orientacions prèvies

L'assignatura d'Història de l'Art Cristià Medieval es concep com una introducció per força sintètica, els temes de la qual podran ser desenvolupats en assignatures posteriors. És adequat -tot i que no imprescindible- per al seu seguiment haver estudiat Art Cristià Antic, així com també les assignatures d'Història general i d'Història de l'Església que s'ocupin dels períodes antic i medieval.

Objectius Generals i Específics:

- Conèixer el context històric de l'art cristià creat a Europa entre els segles IX i XV
- Aproximació a les principals manifestacions artístiques corresponents i a les seves perspectives d'anàlisi
- Importància dels factors vinculats a la teologia i a la litúrgia per a la correcta interpretació de l'art del període

Competències

Competències transversals (genèriques):

- Capacitat de sistematitzar i organitzar-se l'estudi de la matèria
- Capacitat d'anàlisi i síntesi en l'elaboració dels comentaris de documents.
- Potenciació de l'esperit crític.

Competències específiques:

- Identificar les principals creacions artístiques (arquitectura, escultura, pintura, arts de l'objecte) relacionades amb el Cristianisme a Europa entre els segles IX i XV
- Ponderar la diferent interacció entre teologia, litúrgia i art segons les àrees i les etapes del període

Continguts

1. Art carolingi (segles VIII-IX).
2. L'art bizantí mitjà i tardà (segles VIII-XV).
3. L'art pre-romànic (segles IX-X)
4. Art romànic (segles XI-XIII)
5. Art gòtic (segles XIII-XV)

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

- En cada bloc temàtic s'exposaran les línies generals del període que l'alumne haurà de complementar amb lectures proposades a la bibliografia
- Es podran proposar lectures específiques dels aspectes més rellevants.
- Es complementaran els continguts amb dues visites a equipaments patrimonials catalans adients, determinats al llarg del curs

Avaluació

Criteris d'avaluació:

- Comprovació dels objectius i estratègies assolides a través de la tutoria personalitzada, els exàmens i eventuais treballs.
- Valoració de la participació a la classe i a les activitats proposades.
- Es valorarà la redacció i pulcritud en els treballs i activitats.
- Es valorarà l'assistència a seminaris, simposis, conferències o activitats complementàries relacionades amb l'assignatura.

Tècniques d'avaluació:

- Les competències genèriques s'avaluaran en la tutoria personalitzada, la participació a classe i els eventuais treballs.
- Les competències específiques s'avaluaran:
 - Per un examen final (80%)
 - Pel lliurament de les ressenyes corresponents a les activitats (20%)
 - Possibilitat de treball voluntari, pactat amb el professor, que només es puntuarà si s'aprova

Bibliografia bàsica

Durliat, M., *Introducción al arte medieval de Occidente*, Madrid: Cátedra, 1991.

Caillet, J.-P.; Barrucand, M.; Jolivet-Lévy, C.; Joubert, F., *L'art du Moyen Âge. Occident. Byzance. Islam*, París, Gallimard, 1995.

García Marsilla, J. V.; Mancho i Suárez, C.; Ruiz de la Peña González, I., *Historia del arte medieval*, València: Universitat de València, 2012.

Art de Catalunya- Ars Cataloniae, X. Barral i Altet (dir.), Barcelona: L'Isard, 1997, 10 vols.

Bango Torviso, I.G., *Arte prerrománico hispano. El arte de la España cristiana de los siglos VI al XI (Summa Artis VIII-II)*, Madrid: Espasa-Calpe, 2001.

Bango, I., *El Arte románico*, Madrid, 1989.

Barral i Altet, X., *L'art pre-romànic a Catalunya*, segles IX-X, Barcelona: Ed. 62, 1981.

Beckwith, J., *Arte paleocristiano y bizantino*, Madrid: Cátedra, 1997 (1ª ed. ing. Harmondsworth, 1970)

- Caillet, Jean-Pierre, *L'art carolingien*, Paris: Flammarion, 2005
- Catalunya Romànica*, Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 27 vols.
- Conant, Kenneth John, *Arquitectura carolingia y romànica: 800-1200*. Madrid: Cátedra, 1987.
- Dalmases, N. de ; José i Pitarch, A., *Els inicis i l'art romànic. S. IX-XII*, Barcelona: Ed. 62, 1986 (2a. ed., 1988).
- Dalmases, N. de; José i Pitarch, A., *L'època del cister, s. XIII*, Barcelona: Ed. 62, 1985.
- Dalmases, N. de; José i Pitarch, A., *L'art gòtic, ss. XIV-XV*, Barcelona: Ed. 62, 1984 [2a. ed. 1986].
- Del romà al romànic. Història art i cultura de la Tarraconense mediterrània entre els segles IV i X*, Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1999
- Dodwell, C.R, *Artes pictòriques en occidente : 800-1200*, Madrid: Cátedra, 1995
- Español, F., *El gòtic català*, Manresa: Angle, 2002.
- Español, F.; Yarza, J., *El romànic català*, Manresa: ANgle, 2007.
- Grabar, A., *La iconoclastia bizantina*, Madrid: Akal, 1998 (1ª ed. fr. París, 1984).
- Gudiol i Cunill, J., *Nocions d'Arqueologia Sagrada Catalana*, Vic, 1902 (2ª ed. 1931-33, 2 vols)
- Gudiol i Ricart, J.; Alcolea i Blanch, S., *Pintura gòtica catalana*, Polígrafa, Barcelona 1987.
- Junyent, E., *L'arquitectura religiosa a Catalunya abans del romànic*, Curial, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona-Montserrat 1983.
- Junyent, E., *Catalogne Romane*, Zodiaque, 1965 / *Catalunya Romànica. L'arquitectura del s. Xi / del s. XII*, PAM, Barcelona, 1975-1976.
- Krautheimer, Richard, *Arquitectura paleocristiana y bizantina* (2ª ed.). Madrid: Cátedra, 1988.
- L'art gòtic a Catalunya*, A. Pladevall i Font (dir.), Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 2002-2009; 10 vols.
- Lasko, Peter E, *Arte sacro 800-1200*. Madrid: Cátedra, 1999
- Riché, Pierre (dir.), Caillet, Jean-Pierre; Gaborit-Chopin, Danielle; Palazzo, Éric, *L'Europe de l'an mil*, Zodiaque, La Pierre-qui-Vire 2001.
- Velmans, Tania, *El Arte bizantino*, Barcelona: Paidós, 1986.
- Williamson, P., *Escultura gòtica 1140-1300*, Madrid, 1997.
- Yarza, Joaquín, *Arte y arquitectura en España, 500-1250*, Madrid: Cátedra, 2004